

STRATEJİK YÖNETİM

STRATEJİK YÖNETİM, etkili stratejiler geliştirmeye, uygulamaya ve sonuçlarını değerlendirerek kontrol etmeye yönelik kararlar ve faaliyetler bütünü olarak tanımlanabilir.

- 1950'ler – finansal planlama
- 1960'lar – uzun dönemli planlama
- 1970'ler – stratejik planlama
- **1980 + – stratejik yönetim**

Strateji oluşturma evresinde:

- Vizyon ve misyonun geliştirilmesi
- Dışsal ve içsel çevre analizlerinin yürütülmesi
- Uzun dönemli amaçların belirlenmesi
- Strateji alternatiflerinin geliştirilmesi, değerlendirilmesi ve seçimi

STRATEJİK NİYET: İşletmelerin faaliyetlerini yürütme biçimleri için kılavuz niteliğindeki kalıplar veya bir işletmenin faaliyetlerini yönlendiren, etkileyen ve işletmenin hayatta kalmasını ve performansını sağlamaya yönelik davranışlar üreten ilkeler.

Stratejik niyetin oluşturulması ve uygulanması aşağıdaki faaliyetlerden oluşur:

- örgüt için bir misyon yaratılması,
- örgütsel vizyonun tanımlanması,
- amaç ve hedeflerin belirlenmesi,
- kurumsal değerlerin geliştirilmesi.

İşletme Misyonu; Bir işletmenin "*var olma nedeni*"ni açıklayan ifadeler bütünü.

Misyon Bildirgesi: Misyonun kâğıda dökülmüş hali.

VİZYON; kişilerin veya kurumların kendilerinin veya işletmelerinin gelecekte olmasını arzu ettikleri durumun ifadesi.

Vizyon: İşletmelerin gelecekte olmayı istedikleri durumun resmidir.

Vizyonun işletmelere yol gösterici, hatırlatıcı, ilham verici, kontrol edici ve özgürlük sağlayıcı rolleri vardır.

İş modeli: İşletmenin kazanç elde etmek için gerçekleştirdiği eylemler bütünüdür.

Amaclar, uzun dönemde ulaşılmak istenen durumu ifade etmektedir.

Hedefler ise işletmeyi amaçlarına ulaştırma yolunda, daha kısa vadeli, daha spesifik olarak belirlenmiş olan gerçekleştirilmek istenen durumları ifade etmektedir.

Amaçlar uzun dönemde ulaşılmak istenen durumdur. Hedefler ise amaca göre daha kısa sürede gerçekleştirilmek istenen durumdur.

GENEL DIŞ ÇEVRE UNSURLARI:

- Demografik Çevre
- Politik ve Yasal Çevre
- Sosyal ve Kültürel Çevre
- Ekonomik Çevre
- Ekolojik Çevre
- Teknolojik Çevre
- Uluslararası Çevre

İşletme üzerinde doğrudan bir etkiye sahip olan yakın dış çevre (sektörel çevre/iş çevresi/görev çevresi) aktörleri:

- Müşteriler
- Rakipler
- Tedarikçiler
- İkame ve Tamamlayıcı Ürün Üreticileri
- Finansal Kuruluşlar
- İşgücü Piyasası

DIŞ ÇEVRE ANALİZİNDE SIKLIKLA KULLANILAN ARAÇLAR:

- PESTEL Analizi
- Beş Güç Analizi
- Esas Rakip Analizi
- Stratejik Grup Analizi
- Tahmin Araçları

İç Çevre Faktörleri: İşletmenin iç çevresini oluşturan liderlik ve yönetim tarzı, örgüt kültürü, insan kaynakları, örgüt yapısı, işletmenin sahip olduğu varlıklar, finansal güç ve operasyonel ve yönetsel süreçler gibi kaynakları ve yetenekleridir.

- **Fiziksel kaynaklar** arasında tüm tesis ve ekipman, yer, teknoloji, hammadde ve makineler bulunur.
- **İnsan kaynakları** tüm çalışanları, eğitimi, deneyimi, zekâyı, bilgiyi, becerileri ve yetenekleri içerir.
- **Örgütsel kaynaklar** arasında örgüt yapısı, planlama süreçleri, bilgi sistemleri, patentler, ticari markalar, telif hakları, veri tabanları vb. vardır.

TEMEL YETENEKLER, işletmenin pazarda değer yaratan, nadir olan, taklit edilemeyen ve ikame edilemeyen kaynak ve yetenekleridir.

ÖRGÜT KÜLTÜRÜ, işletmede paylaşılan değer, inanç, gelenek, görenek ve tören gibi unsurlardan oluşur. İşletmeden işletmeye farklılık gösterir ve en önemli taklit edilemez yeteneklerden biridir.

Yönetim fonksiyonu beş temel faaliyetten oluşur: planlama, örgütleme, motive etme, insan kaynakları ve kontrol.